

ISSN 2304-58

Молодий вчений

СПЕЦВИПУСК

ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Б. ГРІНЧЕНКА

Київський університет
імені Бориса Грінченка

3.2 (43.2)
2017

2017

М О Л О Д И Й В Ч Е Н И Й

3.2

ISSN (Print): 2304-5809
ISSN (Online): 2313-2167

Науковий журнал
«МОЛОДИЙ ВЧЕНИЙ»

№ 3.2 (43.2) березень, 2017 р.

Члени редакційної колегії журналу:

Arkadiusz Adamczyk – professor, dr hab. in humanities (Poland)
Janusz Wielki – professor, dr hab. in economics, engineer (Poland)
Inessa Sytnik – professor, dr hab. in economics (Poland)
Базалій Валерій Васильович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Балашова Галина Станіславівна – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Вікторова Інна Анатоліївна – доктор медичних наук (Росія)
Глуценко Олеся Анатоліївна – доктор філологічних наук (Росія)
Гриценко Дмитро Сергійович – кандидат технічних наук (Україна)
Дмитрієв Олександр Миколайович – кандидат історичних наук (Україна)
Змерзлий Борис Володимирович – доктор історичних наук (Україна)
Іртищева Інна Олександрівна – доктор економічних наук (Україна)
Коковіхін Сергій Васильович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Лавриненко Юрій Олександрович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Лебедєва Надія Анатоліївна – доктор філософії в галузі культурології (Україна)
Марусенко Ірина Михайлівна – доктор медичних наук (Росія)
Морозенко Дмитро Володимирович – доктор ветеринарних наук (Україна)
Науmkіна Світлана Михайлівна – доктор політичних наук (Україна)
Нетюхайло Лілія Григорівна – доктор медичних наук (Україна)
Пекліна Галина Петрівна – доктор медичних наук (Україна)
Писаренко Павло Володимирович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Романенкова Юлія Вікторівна – доктор мистецтвознавства (Україна)
Севостьянова Наталія Іларіонівна – кандидат юридичних наук (Україна)
Стратонов Василь Миколайович – доктор юридичних наук (Україна)
Шаванов Сергій Валентинович – кандидат психологічних наук (Україна)
Шайко-Шайковський Олександр Геннадійович – доктор технічних наук (Україна)
Шапошников Костянтин Сергійович – доктор економічних наук (Україна)
Шапошникова Ірина Василівна – доктор соціологічних наук (Україна)
Швецова Вікторія Михайлівна – кандидат філологічних наук (Росія)
Шепель Юрій Олександрович – доктор філологічних наук (Україна)
Шерман Михайло Ісаакович – доктор педагогічних наук (Україна)
Шипота Галина Євгенівна – кандидат педагогічних наук (Україна)
Яковлев Денис Вікторович – доктор політичних наук (Україна)
Яригіна Ірина Зотовна – доктор економічних наук (Росія)

Повний бібліографічний опис всіх статей журналу представлено у:
Національній бібліотеці України імені В.В. Вернадського,
Науковій електронній бібліотеці [Elibrary.ru](http://elibrary.ru), Polish Scholarly Bibliography

Журнал включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз:
РИНЦ, ScholarGoogle, OAJI, CiteFactor, Research Bible, Index Copernicus.
Index Copernicus (IC™ Value): 4.11 (2013); 5.77 (2014); 43.69 (2015)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації – серія КВ № 18987-7777Р від 05.06.2012 р.,
видане Державною реєстраційною службою України.

Відповідальність за зміст, добір та викладення фактів у статтях несуть автори. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Матеріали публікуються в авторській редакції. Передрукування матеріалів, опублікованих в журналі, дозволено тільки зі згоди автора та редакції журналу.

ЗМІСТ

Беленька Г.В. Підготовка фахівців для дошкільної галузі: стратегія змін,1	Даніелян Анаїт Навчальна праця як засіб формування у майбутніх педагогів ціннісного ставлення до професії,62
Мельник Н.І. Аналіз сучасних досліджень з питань професійної підготовки дошкільних педагогів у європейському освітньому просторі,4	Кондратюк С.Г. Шляхи розвитку мовленнєвої компетентності майбутнього працівника сфери дошкільної освіти,66
Волинцев К.І. Історичні доміанти виховання підростаючого покоління в українців,10	Товкач І.Є. Майбутнім педагогам про індивідуальні особливості пізнавальної активності старших дошкільників в мовленнєвій діяльності,71
Волинцев Ю.О. Навчання на засадах дослідження як запит соціуму і ознака сучасності професійної підготовки педагога,14	Карнаухова А.В. Формування читацької культури сучасного вихователя,76
Коваленко О.В. Вимоги суспільства до особистості вихователя дітей дошкільного віку,18	Гарашенко А.В. Забезпечення здоров'язберезувального характеру фізичного виховання дітей дошкільного віку: пошук механізмів,80
Літнік О.О. Формування суб'єктної позиції майбутнього педагога,24	Ярич О.Я. Довільність як головна характеристика формування вольової поведінки дитини дошкільного віку,84
Машовець М.А. Лідерство-служіння як професійна компетентність дошкільного педагога,29	Іваненко О.А. Ефективні умови активізації художньо-творчого розвитку дітей дошкільного віку в процесі музичних занять,89
Половіна О.А. Ранній розвиток дитини у контексті потреб соціуму та батьківських амбіцій,36	Голота Н.М. Ознайомлення з простором та часом як передумова розвитку творчості в дошкільному дитинстві,93
Стаєнна О.О. Підготовка майбутніх педагогів до громадянського виховання дітей дошкільного віку,41	Новоселецька І.Е. Вплив мистецтва на розвиток художньо-творчих здібностей дітей п'ятого року життя в початкових мистецьких навчальних закладах,98
Стаднік Н.В. Формування відповідальності у майбутніх педагогів дошкільної освіти у позааудиторній діяльності,45	Вертугіна В.М. Інклюзивна освіта дітей дошкільного віку,102
Козлітін Д.О., Матющенко І.І. Медіа середовища сучасного дошкільника та роль майбутнього педагога у ньому,49	Мальцева Т.Ю. Педагогічні умови впровадження інклюзивних практик в діяльність дошкільних навчальних закладів,106
Літнік О.О., Барна Х.В. Дитяча субкультура у світі дорослих цінностей,53	Рейпольська О.Д. Співпраця кафедри дошкільної освіти і лабораторії дошкільної освіти і виховання щодо забезпечення науково-дослідницької діяльності,111
Літченко О.Д. Трудове виховання дітей дошкільного віку на сторінках педагогічних журналів,58	

CONTENTS

Bielienka H.V. Professional training of preschool teachers: strategy of changes.	1	Daniielian A.Ya. Educational work as a source of future teachers value attitude formation to the profession.	62
Melnyk N.I. The analysis of contemporary research on preschool teachers profesional education in European demention.	4	Kondratiuk S.G. Ways to improve of speech competence of workers in preschool education.	66
Volynets K.I. Historical dominants of ukrainian young generation upbringing.	10	Tovkach I.Ye. To future teachers about individual features of cognitive activity of preschoolers' in speech activity.	71
Volynets Y.A. Research based learning as a society request and a feature of modern professional teacher training.	14	Karnaikhova A.V. Formation reading culture modern mentor.	76
Kovalenko O.V. Society requirements for preschool children teacher's personality.	18	Harashchenko L.V. Supporting of keeping health character of physical education in preschool children.	80
Linnik E.O. The gradual formation of a subject position of the future teacher.	24	Yarych O.Ya. Arbitrariness as the main characteristics of the formation of volitional behavior of the child of preschool age.	84
Mashovets M.A. Carrying lidership as preschool teacher's professional competence.	29	Ivanenko E.A. Efficient conditions for activation of artistic and creative development of children of preschool age in the process of music lessons.	89
Polovina E.A. Early childhood development in the context of society requirements and parents' ambitions.	36	Holota N.M. Acquaintance with space and time as a background for creativity development in preschool childhood.	93
Staenna O.O. Preparation of future teacher to civil education of preschool age children.	41	Novoseletska I.E. The influence of art on the artistic and creative development of children 5-year life in elementary artistic educational establishments.	98
Stadnik N.V. The formation of the responsibility of future teachers of preschool education in extracurricular activities.	45	Vertuhina V.N. Preschool children inclusive education.	102
Kozlitin D.O., Matiushchenko I.I. Modern preschool children media environment and the future teacher's role in it.	49	Maltseva T.Yu. Pedagogical conditions of implementing inclusive education practices in pre-schools.	106
Linnik E.O., Barna H.V. Children's subculture in the adult world of values.	53	Reypolskaya O.D. Cooperation of the department of preschool education and laboratory pre-school education and training for the research activity.	111
Litichenko O.D. Education through work of preschool children in pedagogical press.	58		

УДК 378:37.035.6

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Стасяна О.О.

Київський університет імені Бориса Грінченка

У статті висвітлюється проблема підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти до громадянського виховання дітей дошкільного віку. Проаналізовано психолого-педагогічні дослідження з означеної проблеми. Висвітлено різні підходи до змісту поняття «громадянське виховання» та визначено особливості роботи зі студентами в контексті зазначеної проблеми. Наведено приклади інтеграції тематичного змістового модуля в структуру фахових навчальних дисциплін. Окрема увага приділена опису практико-орієнтованих завдань, спрямованих на підготовку майбутніх педагогів до громадянського виховання дітей.

Ключові слова: громадянськість, громадянське виховання, професійна підготовка, вихователь, діти дошкільного віку.

Постановка проблеми. Громадянське виховання особистості має глибоку історію і становить собою складний динамічний процес взаємодії особистості з державою та суспільством. Визначення його мети і завдань зумовлено ціннісними орієнтаціями, політичною структурою, соціальним замовленням та об'єктивними умовами розвитку суспільства та держави. Проблема громадянського виховання підростаючого покоління у сучасному українському суспільстві обумовлена державотворчими процесами, що мають забезпечити рівні стартові умови для розвитку і реалізації в інтересах суспільства потенцій громадян. Цей процес має бути спрямований на становлення активної, творчої особистості, здатної будувати рівноправні стосунки з державою, дотримуючись нормативно-правових норм закону, – з одного боку, та вмінням реалізувати себе з позиції громадянина, – з іншого. Оскільки основні особистісні якості закладаються в дошкільному дитинстві, то саме цей вік визначається психологами та педагогами сенситивним для формування основ громадянських якостей. В контексті поданої ситуації набуває актуальності проблема професійної підготовки майбутнього педагога до громадянського виховання дітей дошкільного віку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, пов'язані з професійною підготовкою педагогів розглядали класики зарубіжної (Й. Песталоцці, А. Дистервег, Й. Герbart та ін.) та вітчизняної (Г. Сковорода, К. Ушинський, В. Сухомлинський та ін.) педагогіки. Не втратила актуальності ця проблема і на сучасному етапі розвитку педагогічної науки, зокрема досліджуються наступні напрями: методологічні та методичні засади підготовки педагогів (С. Гончаренко, В. Заслуженюк, В. Луговий, І. Прокопенко, Т. Таранов, М. Ярмаченко та ін.); становлення професійної позиції (О. Бодаков, З. Курлянд, В. Семиченко, Л. Красовська та ін.); професійно-методична компетентність (Д. Кузнецова, М. Алясов та ін.); підготовка до інноваційної діяльності (М. Богданова, О. Горська, О. Євдокимов, І. Зязюн, М. Лещенко, Л. Петриченко та ін.); компоненти виховної діяльності і вмінь, які входять в неї (В. Сльманова, Г. Засобіна та ін.).

Не менш актуальною є проблема громадянського виховання підростаючого покоління, зокрема психологічне обґрунтування проблеми виховання громадянина здійснено І. Бехом,

Л. Божович, М. Левітовим та ін.; педагогічні основи виховання громадянських якостей відображено в наукових доробках О. Вишневецького, Т. Загородньої, П. Ігнатенко, О. Кононко, Л. Крицької, Н. Рогальської, О. Сухомлинської та ін.

Окремі аспекти виховання громадянського виховання з урахуванням вікових особливостей розглянуто в дослідженнях Є. Казаєвої, Л. Любимової (діти дошкільного віку), П. Волошина, О. Колосової, Л. Момотюк (діти молодшого шкільного віку); У. Кецик, О. Кошолоп, М. Кузякіна, Л. Рехети, М. Рудь (діти підліткового віку та старшокласники); О. Вабакіної, Т. МIRONENKO, І. Щербак (студенти).

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз наукових досліджень засвідчив, що проблема підготовки педагогів до громадянського виховання дітей дошкільного віку висвітлюється недостатньо. Тому є необхідним теоретично обґрунтувати та організувати цілеспрямовану систематичну роботу щодо формування в майбутніх педагогів готовності до громадянського виховання дітей дошкільного віку.

Мета статті – розглянути особливості підготовки майбутніх педагогів до громадянського виховання дітей дошкільного віку, визначити можливість інтеграції відповідних тематичних модулів до структури різних фахових дисциплін.

Виклад основного матеріалу. У різні часи, залежно від тих чи інших умов суспільного буття, питання громадянського виховання підростаючого покоління вирішувалося по-різному, оскільки поняття громадянськості – дефініція нестабільна, а його провідні характеристики залежать від державного устрою та соціально-політичної структури суспільства. На сучасному етапі також існує декілька підходів до цього поняття.

У роботі «На шляху до реформ» професор О. Вишневецький характеризує два вектори громадянського виховання: національний та демократичний. З одного боку, «громадянське виховання» постає як «усеохоплюючий феномен», який мав би репрезентувати всі «бажані якості громадянина», тобто моральність, патріотизм, демократизм, родинність, правосвідомість тощо. Проте, з іншого боку, воно трактується як формування «інтегрованої якості особистості», яка дає можливість людині відчувати себе морально, соціально, політично та юридично дієздатною та захищеною.

Суперечливість поглядів на розуміння проблеми «громадянського виховання» О. Вишневський убачає в тому, що в основі суспільних процесів сьогодні лежать дві головні ідеї: ідея української державності (національна ідея) – з одного боку, та побудова громадянського суспільства (ідея демократії) – з іншого [3, с. 76]. Таке протиріччя зумовлює інтегративну природу громадянського виховання, адже справжній громадянин має поєднувати носієм обох цих ідей, примирити й узгодити їх у своїй свідомості для успішного співіснування в громадянському суспільстві.

Психолог І. Бех у своїх працях розглядає громадянське виховання як таке, що поєднує в собі кілька різновидів виховання і «спрямоване, перш за все, на патріотичне і правове», хоча при цьому не виключає моральності [1]. Цілком очевидно, що вчений відстоює ідею інтегративності громадянського виховання, яке має поєднувати в собі формування в дитини певних моральних норм, основ правових знань, почуття любові до країни, де вона народилася та мешкає.

Науковець Н. Дерев'янюк у своєму дослідженні розглядає громадянське виховання як «...розвиток кращих громадянських якостей через забезпечення необхідних умов для ефективного функціонування механізму внутрішньої ціннісно-нормативної регуляції поведінки особи» [4, с. 10]. Отож, учена трактує поняття, що досліджується через сукупність громадянських якостей, які дозволять особистості ефективно здійснювати саморегуляцію власної поведінки в процесі взаємодії з оточуючими у відкритому соціумі.

Громадянське виховання, на думку І. Кецик, убачається у вихованні певних громадянських якостей, а саме: громадянська самосвідомість, громадянська відповідальність, громадянська совість, громадянська мужність. Вищезазначені якості, стверджує автор, а також патріотизм, гуманізм, толерантність, взаєморозуміння, благодійність, громадянська активність й ініціативність – усе це міститься в основі виховання свідомого громадянина, що постає провідним завданням сучасного громадянського виховання підростаючого покоління, в зокрема й дошкільників [5, с. 89-94].

Аналіз означених досліджень дозволив констатувати, що громадянське виховання на сучасному етапі розвитку українського суспільства має закликати до поваги закону, – з одного боку, та розвивати ініціативу, відповідальність, уміння користуватися особистими свободами, – з іншого. Воно має формувати повагу до інших людей, терпимість до протилежної точки зору, навчати правил суспільної політики. Громадянин повинен володіти певними знаннями (про права людини, про державу тощо), уміти критично мислити, аналізувати, співпрацювати з іншими людьми та ін., усвідомлювати загальнолюдські цінності (повага до прав інших людей, толерантність, компромісність і т. ін.), а також бажати брати участь у суспільному житті країни.

Відтак, громадянське виховання розглядається крізь призму різних підходів та розуміється через виховання громадянськості. Натомість, на різних вікових етапах розвитку особистості визначення громадянськості тлумачиться з урахуванням його особливостей, що зумовлює специ-

фіку та багатоаспектність сучасних досліджень проблеми в педагогічній галузі.

Зважаючи на вище сказане, можемо стверджувати, що громадянське виховання дітей дошкільного віку – складний і довготривалий процес, спрямований на виховання громадянських якостей. Кожна громадянська якість, своєю чергою, є складною динамічною системою, що поєднана з іншими якостями особистості. Цим зумовлена різноаспектність громадянського виховання. Саме в цьому полягає складність підготовки компетентного фахівця, готового до громадянського виховання дітей дошкільного віку.

У цьому контексті педагогічна компетентність вихователів полягає в усвідомленні концептуальних засад громадянського виховання; орієнтуванні у змісті понять, категорій, що мають своїм структурно-утворюючим центром поняття «громадянськість», «громадянські якості»; оволодінні діагностичними методиками визначення рівнів сформованості громадянських якостей у дітей старшого дошкільного віку; володінні вміннями використання методів та форм його реалізації. Різномасштабність та багатовекторність громадянського виховання зобов'язує викладачів фахових дисциплін приділяти особливу увагу змісту і методам роботи в процесі викладання фахових дисциплін. Педагогічний процес має бути спрямований не тільки на формування професійних навичок, а й на особистісне зростання студента, формування його емоційно-ціннісного ставлення до світу, забезпечення інтелектуального і фізичного розвитку тощо.

Аналіз навчальних програм з формування готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності дозволив зробити висновок про відсутність окремої дисципліни з зазначеної проблеми. Проте, ми можемо констатувати, що ряд фахових дисциплін має значний потенціал для інтеграції в їх структуру окремих напрямів з громадянського виховання дітей дошкільного віку. Так, наприклад, дисципліна «Теорія і методика ознайомлення дітей дошкільного віку із суспільним довкіллям» містить в свій структурі ряд тем («Основи громадянського виховання як складова формування соціальної компетенції», «Ознайомлення дітей з явищами суспільного життя» та ін.), які спрямовані на підготовку майбутніх вихователів до громадянського виховання дітей. В процесі вивчення зазначеної дисципліни студенти мають змогу розширити свої знання про особливості громадянського виховання дітей дошкільного віку в процесі підготовки міні-лекторію на запропоновану тематику, наприклад: «Громадянські якості в сучасному світі», «Як виховувати громадянина», «Права та обов'язки дитини дошкільного віку» тощо. З боку викладача лекції доповнювалося комплексом прийомів активізації уваги аудиторії та залучення учасників до активної співбесіди: постановки дискусійних та проблемних запитань, створення проблемних ситуацій, створення та розв'язання кросвордів тощо. Проблемні та дискусійні питання пропонувалися майбутнім вихователям у процесі читання лекції, а рішення кросвордів, аналіз проблемних ситуацій, вправи практичного характеру пропонувалися для самостійної роботи.

Слід зазначити, що особливу увагу в роботі з майбутніми педагогами слід приділяти ознайомленню з міжнародними документами ЮНІСЕФ щодо прав дітей, серед яких: Декларація прав дитини (1959 р.), Конвенція ООН про права дитини (1989 р.), Всесвітня декларація про забезпечення виживання, захисту і розвитку дітей (1990 р.). Необхідно також звернутися до Закону України «Про охорону дитинства», який визначає охорону дитинства в нашій країні як стратегічний загальнонаціональний пріоритет і встановлює основні засади державної політики у сфері реалізації прав дітей на життя, охорону здоров'я, освіту, соціальний захист та всебічний розвиток.

В процесі вивчення дисципліни «Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку» приділяється увага ознайомлення студентів з ігровими традиціями нашого народу та їх підготовка до організації різних видів ігор з дітьми дошкільного віку. Тема «Роль іграшки в житті дитини» дозволяє зосередити увагу студентів на порівняльній характеристиці сучасних і народних іграшок, на визнанні безперечної ролі народної іграшки у розвитку дитини дошкільного віку тощо. При вивченні тем, пов'язаних з організацією театралізованих ігор, основний акцент варто зробити на побудові сюжетів на основі творів народного фольклору (казки, байки, забавлянки тощо).

Значний потенціал у підготовці майбутніх педагогів до громадянського виховання дітей дошкільного віку має дисципліна «Рукоділля з методикою». Зміст цієї дисципліни дозволяє не лише ознайомитись з різними видами народного мистецтва, а й опанувати техніку їх виготовлення. Отримані навички будуть корисними в організації практичної роботи дітей та формування у них діяльнісного компоненту громадянськості.

Також проблема підготовки майбутніх педагогів до громадянського виховання дітей дошкільного віку може підніматись під час викладання дисципліни «Методика розвитку мовлення». В процесі вивчення дисципліни студенти приймають участь у дискусіях на відповідну тематику, працюють з текстами, виводять педагогічні максими, що, в свою чергу, позитивно впливає на становлення їх професійних навичок в контексті означеної проблеми.

З метою формування у майбутніх вихователів практичних навичок виховання громадянських якостей у дітей дошкільного віку під час вивчення різноманітних дисциплін доцільно запропонувати такі завдання:

- розробка конспектів занять з виховання базових громадянських якостей;
- розробка змісту та виготовлення атрибутів для дидактичних ігор;
- виготовлення атрибутів для ігрового куточка.

Окрему увагу в процесі підготовки майбутніх вихователів необхідно приділити організації міжпредметних творчих проєктів. Так, для підготовки студентам можна запропонувати наступну тематику: «Мандрівка в минуле рідного краю», «Секрети бабусиної скрині», «Край майстрів», «Я – громадянин», «Без минулого немає майбутнього» та ін. Окрім проєктних завдань, до кожної теми необхідно розробити цикл занять, дидактичні ігри, дібрано літературні твори тощо.

Відтак, за відсутності в навчальних планах окремої дисципліни з зазначеної проблеми, підготовка майбутніх педагогів до громадянського виховання дітей дошкільного віку може здійснюватись через інтеграцію окремих тем та модулів в структуру базових дисциплін. Це, в свою чергу, забезпечить наскрізну роботу з підготовки вихователів до громадянської освіти дітей протягом всього періоду навчання.

Висновки і пропозиції. Таким чином, усе вищезазначене дозволяє дійти висновку, що підготовка майбутнього педагога до здійснення громадянського виховання дітей дошкільного віку має бути різноаспектною та охоплювати основні напрями громадянської освіти особистості. Реалізація цих напрямів забезпечить підготовку фахівців дошкільної освіти з почуттям власної відповідальності за розвиток і виховання дітей, здатних осмислювати власну педагогічну діяльність з громадянських позицій. У процесі фахової підготовки майбутніх вихователів необхідно застосовувати інтегрований підхід та різноманітні творчі завдання, що будуть сприяти професійному становленню студентів. Відтак, розробка інтегрованої системи роботи з підготовки майбутніх педагогів до громадянського виховання дітей дошкільного віку становить перспективи наших подальших наукових розвідок.

Список літератури:

1. Бех І. Д. Почуття громадянськості у вчинковому вираженні / І. Д. Бех // Формування громадянської компетентності учнівської молоді: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (8-9 лют. 2005 р.) – Х.: ХОНМІБО, 2005. – С. 8–19.
2. Вербицька П. В. Громадянське виховання учнівської молоді: сучасні аспекти розвитку: монографія / П. В. Вербицька. – К.: Генеза, 2009. – 384 с.
3. Вишневський О. На шляху реформ: актуальні питання сучас. укр. освіти та змісту виховання: вибрані наук.-публіцист. пр. / О. Вишневський; Всеукр. пед. т-во ім. Григорія Ващенка. Львів. обл. орг. – Дрогобич: Коло, 2005. – 176 с.
4. Дерев'яно Н. Теоретичні засади формування громадянської культури школярів / Н. Дерев'яно; за ред. Костіва В.; М-во освіти і науки України; Прикарпат. ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ: Плай, 2002. – 199 с.
5. Кецих У. В. Формування громадянських якостей в учнівській молоді / У. В. Кецих // Гуманістично-спрямований виховний процес і становлення особистості: зб. наук. пр. / АПН України. Ін-т проблем виховання. – К., 2001. – Кн. 1. – С. 89–94.
6. Ржевська А. В. Виховання громадянськості у студентів вищих навчальних закладів / А. В. Ржевська // Гуманістично-спрямований виховний процес і становлення особистості: (теоретико-методичні проблеми становлення дітей і учнівської молоді): зб. наук. пр. – К., 2001. – Кн. 1. – С. 95–99.
7. Якименко С. І. Підготовка майбутнього вчителя до громадянського виховання учнів початкової школи: монографія / С. І. Якименко, І. В. Щербак; [відп. за вип. Н. Кальченко]; МОН України. – К.: Слово, 2011. – 240 с.

Стаенная Е.А.

Киевский университет имени Бориса Гринченко

ПОДГОТОВКА БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ К ГРАЖДАНСКОМУ ВОСПИТАНИЮ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

Аннотация

В статье раскрывается проблема подготовки будущих педагогов к гражданскому воспитанию детей дошкольного возраста. Проанализированы психолого-педагогические исследования по данной проблеме. Описаны различные подходы к содержанию понятия «гражданское воспитание» и определены особенности работы со студентами в контексте данной проблемы. Приведены примеры интеграции тематического содержательного модуля в структуру профессиональных учебных дисциплин. Особое внимание уделено описанию практико-ориентированных заданий, направленных на подготовку будущих педагогов к гражданскому воспитанию детей.

Ключевые слова: гражданственность, гражданское воспитание, профессиональная подготовка, воспитатель, дети дошкольного возраста.

Staenna O.O.

Borys Grinchenko Kyiv University

PREPARATION OF FUTURE TEACHER TO CIVIL EDUCATION OF PRESCHOOL AGE CHILDREN

Summary

The article deals with the problem of future teachers training to civil education of preschool age children. The psychological and pedagogical researches on the issue are analyzed. Various approaches to the concept of «civic education» are described and defined features work with students in the context of this problem. Examples of meaningful integration of the thematic unit in the structure of professional disciplines are given. Particular attention is paid to the description of practice-oriented tasks aimed at preparing future teachers to civil education of preschool age children.

Keywords: citizenship, civic education, professional training, teacher, pre-school age children.

НАШІ АВТОРИ

1. **Барна Христина Василівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти Мукачівського державного університету
2. **Беленька Ганна Володимирівна** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
3. **Вертугіна Валентина Миколаївна** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
4. **Волинець Катерина Іванівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
5. **Волинець Юлія Олександрівна** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
6. **Гаращенко Лариса Василівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
7. **Голота Наталія Миколаївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
8. **Данієлян Анаїт** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
9. **Іваненко Олена Анатоліївна** – кандидат педагогічних наук, проректор-декан факультету з підготовки юних абітурієнтів, майстер-класів та спецкурсів Київської дитячої Академії мистецтв
10. **Карнаухова Антоніна Валеріївна** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
11. **Коваленко Олена Володимирівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
12. **Козлітін Денис Олександрович** – магістр початкової освіти Київського університету імені Бориса Грінченка
13. **Кондратюк Світлана Григорівна** – кандидат педагогічних наук, викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
14. **Линник Олена Олегівна** – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
15. **Лігіченко Олена Дмитрівна** – викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
16. **Мальцева Тетяна Юріївна** – аспірант Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
17. **Матющенко Ірина Іванівна** – спеціаліст дошкільної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка
18. **Машовець Марина Анатоліївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, Педагогічний інститут Київського університету імені Бориса Грінченка
19. **Мельник Наталія Іванівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
20. **Новоселецька Ірина Едуардівна** – аспірант Київського університету імені Бориса Грінченка
21. **Половіна Олена Анатоліївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
22. **Рейпольська Ольга Дмитрівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач лабораторії дошкільної освіти і виховання Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України
23. **Стаднік Надія Вікторівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
24. **Стаєнна Олена Олександрівна** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
25. **Товкач Ірина Євгеніївна** – старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка
26. **Ярич Оксана Ярославівна** – аспірант кафедри тифлопедагогіки, факультет корекційної педагогіки та психології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

НОТАТКИ

Науковий журнал
«Молодий вчений»

№ 3.2 (43.2) березень, 2017 р.

Щомісячне видання

Коректор: В. Бабич
Дизайн: А. Юдашкіна
Комп'ютерна верстка: О. Данильченко

Контактна інформація редакції журналу.
Поштова адреса: 73005 Україна, м. Херсон,
а/с 20, Редакція журналу «Молодий вчений»
тел.: +38 (0552) 399 530
info@molodyvcheny.in.ua
www.molodyvcheny.in.ua

Підписано до друку 10.04.2017 р.
Формат 60x84/8.
Папір офсетний. Цифровий друк.
Ум.-друк. арк. 15,10. Тираж 100 прим.
Зам. 0417-53.

ТОВ «Видавничий дім «Гельветика»
73034, Україна, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4392 від 20.08.2012 р.

**ОСВІТА –
СУТНІСТЬ ЧАСУ!**

ISSN 2304-5809

9 772304 580908

2017

С П О Р Т І В Н І

М О Д Е Р Н І

(43